

blive forskjellig over disse to Endringsforslag, maa en saadan Forandring være forbeholdt til tredie Behandling. — Forhandlingen over dette Affnit er saaledes aabnet. Det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgtreds har Ordet.

Gad: Jeg tillod mig ved denne Sags første Behandling at anmeldte det Forslag, som jeg har stillet under Nr. 15, og jeg tillod mig ogsaa dengang at ophjse for det høie Thing, hvilket Standpunkt jeg staaer paa med Hensyn til det Spørgsmaal, som der her er Tale om, nemlig Spørgsmaalet om Statens Garanti ligeoverfor Overformvnderimidlerne, saa at jeg ikke behøver at udtale mig meget vidtløftigt. — Som de ærede Herrer ville see, har jeg stillet to Forslag, et principalt og et subsidiairt. Grunden, hvorfors jeg har stillet det subsidiaire Forslag, er den, at jeg har tænkt mig Muligheden af, at flere ærede Medlemmer maastee ikke saa gjerne vilde stemme for det principale Forslag, hvilket jeg i og for sig anseer for det ene rigtige, som for det subsidiaire. Hvad det principale Forslag angaaer, da staaer det ikke i nogen som helst Strid med den Anstuelse, som jeg tilfulde vedkjender mig, at Staten ligeoverfor de Umvndige baade har den Ret og den Forpligtelse at ordne Overformvnderiforholdene paa den bedste og hensigtsmæssigste Maade for de Umvndige, saaledes at deres Formue bliver beskyttet saa godt, som det overhovedet kan stee ved en menneskelig Ordning. Naar jeg derfor i det Hele med megen Glæde seer dette Lovforslag saa vidt fremmet, at det ventelig snart kan blive Lov, saa er det ikke alene, fordi jeg mener, at det i flere Henseender er et overordentlig stort Fremskridt, men overhovedet fordi jeg ikke seer Andet end, at den Maade, hvorpaa Lovforslaget i det Hele taget ordner Overformvnderiforholdene, er saa heldig og saa sikker, som det vel kan tænkes. Men videre anerkjender jeg heller ikke, at Statens Forpligtelse eller dens Ret gaaer; jeg anerkjender ikke, at Staten kan være forpligtet eller berettiget til at sikke den Umvndige paa en Maade, som ikke den bedste mvndige Mand i Landet er istand til at sikke sig. Jeg kan ikke anerkjende, at under Forhold, som kunne indtræde, og som vi jo have haft Exempler paa her i Lan-

det endnu langt op i dette Aarhundrede, hvor Conjuncturerne ere ødelæggende for Besolkningen, selv for dem, der paa den allerdygtigste Maade sithre deres oconomiske Anliggender, skal Statskassen, med andre Ord alle Landets Borgere ikke alene finde sig i at bære de Tab, som de maae lide ifølge Tidernes Ugunst, men tillige bære betydelige Tab for at fritage Andene for Tab. Det er derhos min Overbeviisning, at netop under saadanne Forhold kan en saa betydelig Byrde paa Statskassen som den, at den indestaaer for Beløb indtil mangfoldige Millioner Rigsbaler, bliver overordentlig byrdesuld for Statskassen og overordentlig hemmende og ødelæggende for Statskassens Credit. Da jeg allsaa har den Overbeviisning, at den ubetingede Statsgaranti kan være farlig for Statskassen, og at Staten hverken er forpligtet eller berettiget til at stille sig saaledes, saa har jeg ogsaa anseet det for min Pligt at stille mit principale Forslag, der gaaer ud paa, at Staten egenlig aldeles ikke skal garantere Overformvnderimidlerne, men at den derimod — i den Henseende gaaer jeg videre end Lovforslaget — skal erstatte de Umvndige alle de Tab, som ere forvoldte ved en usforsvarlig Bestyrelse af Statens Embedsmænd eller af Andre, som Staten har sat til at have med Overformvnderimidlerne at gjøre. Naar jeg tager dette principmæssigt, forekommer det mig ogsaa, at det er uretferdigt, at de Umvndige, saaledes som det nu staaer i Lovforslaget, skulle see den af dem opsamlede Sikkerhed formindstet derved, at en saadan usforsvarlig Handling har fundet Sted. Lovforslaget gaaer nemlig, som De vide, ud paa, at Tabet skal bæres af Reserveconden, allsaa i Grunden af Overformvnderimidlerne selv. Jeg vil nu gaae saa vidt at indrømme, at Statskassen skal bære disse Tab, og at de allsaa skulle være Overformvnderimidlerne og de Umvndiges Sikkerhed aldeles uvedkommende. Derimod vil jeg omvendt ikke have, at Statskassen paa en gauffe særegen Maade skal være Garant for Overformvnderimidlerne. Da det imidlertid nu engang synes, at Lustningen gaaer i Retning af Statsgaranti, saa har jeg været nødt til at tænke mig, at der kunde være dem, der, om jeg maa bruge dette Ord, vilde gaae paa Ac-